

Pohjois-Savon Kaikukortti verkostoon liittyminen

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 260

Valmistelija: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen, p. 041 7323 434

Kaikukortti on valtakunnallinen toimintamalli, jonka pyrkimyksenä on edistää ja parantaa yli 16-vuotiaiden, taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään. Kulttuurin harrastamisella on tutkitusti paljon myönteisiä vaikutuksia ihmisen hyvinvoinnille (mm. Fancourt, & Finn (2019); Hyypä (2021), Kulttuuri ja terveys, Lääkärikirja Duodecim). Kaikukortilla asiakas saa maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi festivaaleille, museoihin, teatteriin tai konsertteihin. Lisäksi monilla paikkakunnilla Kaikukortilla voi hankkia pääsylippuja liikuntapalveluihin.

Kaikukortin voivat saada ainoastaan henkilöt, jotka ovat Kaikukortti-toiminnassa mukana olevien sote- ja hyte-toimijoiden tai muiden Kaikukorttiverkostoon hyväksytyjen toimijoiden asiakkaita. Kaikukortti-toimintamallia koordinoi Kulttuuria kaikille -palvelu. Korttia ollaan ottamassa kokeiluun useissa Pohjois-Savon kunnissa vuonna 2024 Pohjois-Savon kulttuuristrategian mukaisesti.

Kaikukorttien jakajina voivat toimia esim. hyvinvointialueen sosiaali-, vammais- ja mielenterveyspalvelut ja kunnalliset toimijat kuten etsivä nuorisotyö tai maahanmuuttajapalvelut, seurakunnan diakoniatyö tai pitkäaikaistyöttömien yhdistykset. Kaikukortissa mukana olevat kulttuuri- ja liikuntakohteet osallistuvat toimintaan yhteiskuntavastuun kantamisen ja hyväntekeväisyyden pohjalta, eikä heille korvata jaettuja ilmaislippuja. Kohteet voivat rajata maksuttomien asiakkaidensa määrää Kaikukortin periaatteiden mukaisesti ja saada vastineeksi erityisesti viestinnällistä hyötyä Kaikukortti-brändistä ja siten lisäarvoa toimijaimagoon.

Suonenjoen kulttuuritarjonta on pääosin maksutonta. Sisä-Savon kansalaisopistolla on ennestään käytössä opintosetelietuus. Opintosetelietuuteen oikeutettuja ryhmiä ovat maahanmuuttajat, työttömät, oppimisvaikeuksista kärsivät sekä henkilöt, joilla ei ole peruskoulun jälkeistä tutkintoa tai jatkokoulutusta paikkaa. Myös eläkkeellä olevat yli 63-vuotiaat ovat oikeutettuja etuuteen.

Kaikukortin haltija voi käyttää koko maan Kaiku-kohteita ilmaiseksi. Suonenjoella kaikukorttikohteiksi ovat lähdössä ainakin kaupungin kulttuuritoimi (sis. museot) ja Sisä-Savon kansalaisopisto. Kaikukortti ei vaikuta näihin jo olemassa oleviin etuuksiin, vaan ne pysyvät ennallaan.

Kaikukortti vastaa hyvin lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta. Kaikukortti linkittyy yhä enemmän myös osaksi hyvinvointisuunnitelmia ja on yhtenä indikaattorina TEAviisari-kyselyssä. Vuonna 2022 rekisteröitiin yhteensä 34 357 aikuisten ja 6 776 lasten käyntiä ympäri maan. Kaikukortti toimii 56 kunnan ja 13 hyvinvointialueen alueella.

Kaikukortti-toimintaa tehdään yhteistyössä Kaikukeskuksen - Kaikukortin tuki ja kehittämispalvelun / Kulttuuria kaikille -palvelun kanssa. Kaikukeskus ja kuntien kulttuuritoimien kehittämishanke tukevat kokeiluun ilmoittautuvia kuntia kortin käyttöönotossa ja järjestävät koulutusta kuntien nimeämille yhteyshenkilöille. Valmistelujaksolle varataan loppuvuodelle

2023 kunnan yhteyshenkilön osittaista työaikaa, jolloin kontaktoidaan Kaikukortin potentiaalisia paikallisia kulttuuri- ja liikuntakohteita. 2024 on kokeilujakso, jolloin kortteja jaetaan asiakaskäyttöön. Valmisteluvaiheen viestintämateriaalin tuottamisen kustannuksia (esitteet, julisteet ja Kaikukortin painatus) maksetaan Kulttuuri kuulolla - kehittämistehtävästä kuluvan vuoden 2023 loppuun saakka.

Kokeiluvaiheessa vuonna 2024 kuluja muodostuu Kaikukannan ja Kaikukortti.fi -sivuston ylläpitokuluista. Kaikukortin kustannukset maksetaan kuntien ja hyvinvointialueen kanssa puoliksi. Suonenjoen osuus kuluja tulee olemaan noin 100-200 €/vuosi. Toiminnan mahdollisesti vakiintuessa lisäkustannuksia muodostuu Kaikukorttien ja viestintämateriaalien painokuluista.

Lisätietoa: <https://kaikukortti.fi/>

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Kaikukortin valmistelu ja kokeiluvaihe lisäävät yli 16-vuotiaiden kuntalaisten tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Ehdotus	Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää liittyä Pohjois-Savon KAIKU -kortti kokeiluun vuodeksi 2024. Toimintaan tarvittava kaupungin osuus varataan kulttuuripalveluiden vuoden 2024 talousarvioon.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 23.09.2024 § 215
304/12.03.01.02/2023

Valmistelija: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen, p. 041 7323434

Suonenjoki on ollut mukana Kaikukortti kokeilussa vuoden 2024 ajan. Kokeilun aikana Suonenjoella on jaettu 25 Kaikukorttia taloudellisesti tiukassa tilanteessa oleville henkilöille. Korttien jakajina ovat toimineet kaupungin etsivä nuorisotyö ja ev.lut. seurakunnan diakoniatyö. Lisäksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen Ikäkeskus on jakanut kortteja mahdollisesti myös suonenjokelaisille, nämä kuitenkin kirjautuvat tilastoissa Kuopion alle. Kaikukorttia on kuluvan vuoden aikana käytetty Sisä-Savon kansalaisopistossa 20 kertaa, kaupungin kulttuuripalveluiden tapahtumissa 4 kertaa ja ITE-Aulis museolla ei vielä kertakaan. Lisäksi Suonenjoella jaettuja kortteja on käytetty kulttuurikohteissa Kuopiossa ja Leppävirralla.

Kaikukortista on sen käyttäjiltä tullut hyvää palautetta ja sen on koettu lisäävän mahdollisuuksia tutustua kulttuurikohteisiin ja osallistua tapahtumiin. Kaikukortti vastaa osaltaan kunnan tehtävään hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisestä. Sosioekonomisten ryhmien välillä on selkeitä eroja terveyden ja hyvinvoinnin jakautumisessa. Kaikukortti tasoittaa sosioekonomisesta taustasta johtuvaa eriarvoisuutta kulttuurin saavutettavuuden osalta.

Kulttuuripalvelut parantavat ihmisen elämänlaatua ja kokonaisvaltaista hyvinvointia, tarjoavat myös tilaisuuden osallistua ja tehdä itse sekä voivat vähentää osaltaan yksinäisyyttä ja edistää yhteisöllisyyttä. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) edistää muun muassa kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin,

taiteeseen ja sivistykseen sekä pyrkii vahvistamaan väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin.

Pohjois-Savon hyvinvointialue ja alueen kokeilussa mukana olleet kunnat ovat jatkamassa Kaikukortti verkostossa kokeiluajan jälkeen ja vakiinnuttamassa toiminnan osaksi alueen hyvinvointityötä. Kaikukortista muodostuu jatkossa kuluja Kaikukannan ja Kaikukortti.fi - sivuston ylläpidosta sekä paikkakuntaakohtaisten viestintämateriaalien uusinta- ja painokuluista noin. Suonenjoen osuus kokonaiskuluista tulee olemaan noin 400 euroa / vuosi.

Saatujen kokemusten perusteella valmistelijat esittävät Suonenjoen kaupungin osalta Kaikukortti verkostossa jatkamista toistaiseksi ja vakiinnuttamaan Kaikukortin osaksi kaupungin hyvinvointityötä. Toimintaan tarvittava kaupungin rahoitusosuus varataan kulttuuripalveluiden talousarvioon.

Ehdotus	Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää liittyä Pohjois-Savon KAIKU -kortti verkostoon toistaiseksi. Toimintaan tarvittava kaupungin rahoitusosuus varataan kulttuuripalveluiden talousarvioon.
---------	---

Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
--------	-----------------------